

SOKOLSKI GLASNIK

Državna licejska knjižnica,
Ljubljana.

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. II. - Broj 14.

Ljubljana,
2. aprila
1931.Izlazi svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava u Ljubljani (Narodni dom)
Telefon br. 2543 • Račun kod poštanske štedionice br. 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Prva godišnja skupština Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Dne 29. marta o. g. održana je u Beogradu, u Domu Saveza nabavljачkih zadruga u 10 sati pre podne, prva redovna godišnja skupština Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije.

Samoj skupštini prethodila je dan pre sednica načelnštva Saveza SKJ, koja je održana u saveznom prostori- jama u palati Izvozne banke na Tere- zijama, pod predsedništvom saveznog načelnika brata Ivana Bajželja. Sed- nica načelnštva pretresala je mnoga teh- nička pitanja našega Sokolstva, koja su u vezi sa godišnjom skupštinom, kao i ostala o budućem radu, naročito pak ona, koja se odnose na pripreme za svesokolski slet u Pragu 1932. god.

U isto vreme sa sednicom načel- ništva, održavana je u saveznom pro- storijama i sednica saveznog prosvet- nog zbora, koju je vodio predsednik saveznog prosvetnog odbora brat dr. Vladimir Belajčić, a kojoj je pored župskih prosvetara učestvovali i pre- sednik prosvetnog odbora Českoslo- venske Obce Sokolske brat Antonin Krejčič.

Otvarajući sednicu br. dr. Belajčić u svom pozdravnom govoru toplo je pozdravio u ime sve braće br. Krejčiča, naglasujući, među ostalim, uzajamnu bratstvu ljubav čehoslovačkih i jugoslo- venskih Sokola, kao i tesne veze i sa- radnju obaju naroda, koja se je oduvek isticala i pokazivala pa i pružala na bojnim poljanama. Zahvalivši iskrenim rečima bratu Krejčiču ugodan boravak među jugoslovenskom braćom, u na- stavku svog govora prelazi na sokol- ski prosvetni rad. Govoreći o ciljevi- ma i smernicama sokolske prosvete, ističe, da su ovi sada determinisani i precizirani i da je utrput na tom po- lju, kojim ima da se u buduće pođe. Iznaša razloge zašto se u prvoj polo- vini minule godine nije mogla sokol- skoj prosveti da posveti sva dužna briga, te među ostalim navoda, da su baš pripreme oko našeg svesokolskog sleta apsorbivale sve sile i da je radi toga sav drugi rad pa i na sokolskoj prosveti morao kroz to vreme da ostan- je po strani. Medutim, iako u kratko vreme od nekoliko poslednjih meseci, uspelo se da se sokolskoj prosveti uda- re prvi dobri temelji i podadu odrede- ne smernice, što će omogućiti da se rad i u toj grani sokolskog dela u bu- dućnosti što bolje razvije i ojača.

Predsednik zbora brat dr. Belaj- čič podeljuje zatim reč bratu Krejčiču, koji se na pozdrave brata dra. Be- lajčića zahvaljuje srdačnim i toplim rečima, izražavajući svoju neobičnu radost, što se nalazi u krugu braće jugoslovenskih Sokola. Hvalić dalje nastojanja i rad jugoslovenskog So- kolstva, brat Krejčič zaželeo je savez- nom prosvetnom zboru da njegov rad urodi što lepšim plodovima. U cilju uspešnijeg uzajamnog rada jugosloven- skih i čehoslovačkih Sokola na pro- svetnom polju, izražava želju, da će biti neobično srećan, ako uskoro među čehoslovačkim Sokolima uzgogne da vi- di i pozdravi predsednika saveznog prosvetnog odbora brata dra. Belaj- čiča.

U toku opširne diskusije oko iz- veštaja o sokolskom prosvetnom radu u minuljoj godini, izneta su na temelju stečenih iskustva, rezultata i ukazanih potreba, razna mišljenja i doneti po- trebni zaključci, kako bi sokolski pro- svetni rad u budućnosti bio što inten- zivniji i uspešniji. Zbor je ujedno iz- razio svoje puno priznanje nastoja- nju i radu predsednika saveznog pro- svetnog odbora bratu dru. Belajčiću.

Naveče istoga dana, održan je u dvorani Klasne lutrije u 8.30 sati po- uzdani sastanak svih članova uprave Saveza i skupštinskih delegata. Veče- nja na ovoj predkonferenciji protegla su se duboko u noć, jer su prodiskuto- vani svi izveštaji i predlozi, koji su bili stavljeni na dnevni red za sutra- šnju godišnju skupštinu. Konferenciji predsedavao je I. zamenik starešine Saveza brat Gangl.

Na ovoj predkonferenciji rešena su sva najvažnija pitanja našega So- kolstva u punjoj bratškoj saglasnosti. Izmena mišljenja korisno je poslužila pri svakom pitanju da se ono najpom- nije obradi, a naročito je to bilo od

potrebe u pitanjima idejnog karakte- ra. Predkonferencija je stoga temelji- to pretresala čitav materijal za sutra- šnju skupštinu i u tom pogledu donela potrebite zaključke. Konferencija je završila svoj rad u 2.30 sati.

Sama skupština, koja je održana sutradan u dvorani Saveza nabavljачkih zadruga, imala je čisto manifesta- cioni karakter.

U nedelju dne 29. marta već pre 10 sati u skupštinskoj dvorani našla se je na okupu čitava uprava Saveza SKJ sa svim skupštinskim delegatima. U proćelju dvorane za predsedničkim stolom nalazili su se zamenici stare- šine Saveza braća Gangl, Paunković, Križ, dr. Mergentaler, zamenik staroste ČOS brat Štepanek, prosvetar ČOS brat Krejčič, savezni načelnik br. Baj- želj, savezna načelnica s. Skalarjeva, tajnik Saveza brat Brozović, a u po- lukrugu do predsedničkog stola svi ostali članovi izvršnog odbora i uprave Saveza SKJ. Nešto donije stigao je i starešina poljskog Sokolstva brat Za- moyski, koji je bio netom doputovao, te je uzeo mesto za predsedničkim stolom.

Sučelice predsedničkog stola sedeli su izaslanik Nj. Vel. Kralja, pukovnik g. Dušan Krstić, ministar prosvete g. Boža Maksimović, zastupnik g. Pre- sednika vlade, vrhovni inspektor g. R. Dunjić, izaslanik g. Ministra vojske i mornarice, pukovnik g. Cedimir Stanojlović, poslanik Česloslovačke Re- publike brat dr. Fleder, poslanik Poljske Republike g. Babinski, zatim pre- sednik upravnog odbora Aero-kluba g. D. Đurković, izaslanik Jugoslovenske Matice general g. Ranković, delegat Saveza dobrovoljaca i četnika br. dr. Rav- nik, delegat rez. oficira i ratnika g. D. K. Zagorac, delegati oblasnog Crvenog krsta i Jadranske straže i drugih usta- nova.

I. zamenik starešine Saveza, brat Gangl otvara skupštinu u 10.5 sati i konstatuje da prema na skupštini pris- utnim delegatima župa postoji kvor- um za punovažan rad i rešavanje i predlaže za zapisničare braću Milenka Časica i Franju Galijana, a za overo- vitelje braću dr. Milorada Dragića i generala Stevana Kneževića, za skruta- re braću Duru Brzakovića i Vojtu Todorovića, što skupština aklamaci- jom prima.

Zatim je brat Gangl održao sle- deći pozdravni govor:

GOVOR BRATA GANGLA:

Prvom reči, koju izgovaram sa- da kod otvorenja prve redovne glav- ne skupštine Saveza Sokola kralje- vine Jugoslavije, upravljam svoje mi- sli Nj. Vel. Aleksandru I., (Burni i oduševljeni poklič: Živeo Kralj!) Kralju Jugoslavije, našem uzvišenom vladaru i pokrovitelju! Kralju iz na- roda i potomku slavnog roda Kara- dorđevića, koji su svojim delima ste- kli sebi najodličnije mesto u istoriji našega naroda. Ovom junačkom i vi- teškom vodi i kormilaru naše države želim u ime čitavog našeg Sokolstva potpuno zdravlje i dug život na ra- dost i sreću svih Jugoslovena, koji žive bilo gde prekaljeni ljubavlju prema Njemu i Njegovom Domu! Sokoli, sinici majke Jugovića sa sta- rim Jug-Bogdanom, u burnoj, teškoj i dugoj dobi naših porodičnih muka upravo čudesno su se razmnožili, ta- ko da danas potamnjuje sunce od smelo ispruženih krila sivih Sokolo- va, kad nebrojena naša jata kruže brdima i dolovima širom naše otadž- bine! Iz šuma lepršanja i zamaha ovih krila rada se jedan glas i jedna misao provejava čuvstva svih: da bi naše delo bilo blagoslo- vljeno znojem vlastitih na- pora na čast i slavudomovi- ne! Sa radom hoćemo ispovediti, šta osećamo, i plodovi sokolskog rada neka glasnije govore nego li reči, ka- ko iskreno mislimo i duboko oseća- mo, kada sa ovoga mesta šaljemo svome Kralju i Njegovom Domu svoj sokolski pozdrav: ZDRAVO! (Skupština oduševljeno popraća us- klikom: Zdravo!)

Učesnici prve godišnje skupštine Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Bratski pozdrav našem bratu starešini, Nj. Vis. Prestolonasledniku Petru, (dvoranom se ponovno prolama oduševljeno klicanje: Živeo! Zdravo!), kojega je volja Njegovog uzvišenog Oca postavila na čelo Sa- veza Sokola kraljevine Jugoslavije! Time, da je ovo mesto zauzeo prve- nac kraljevskih roditelja, dobila je naša organizacija najviše priznanje. Ljubav, koju prenášaju roditeljska srca na svoga sina, tim aktom prene- šena je na Sokolstvo, jer su Sokol- stvu dali ono, što je u Kraljevom Domu najdraže. Dokaz je to, da je lepota i uzvišenost sokolske ideje utrla sebi put u Kraljevske Dvore, gde provejava njezin čisti i plemeniti duh bratstva, demokracije i ši- rokog slovenskog mišljenja; dokaz je to, da je Kraljeva uvidavnost pro- našla za potrebno i nužno, da uspeši i učinci sokolskog vaspitanja dobiju mogućnost nesmetanog razmaha u čitavom nacionalnom i državnom životu, koji mora krenuti u smeru sokolskih vrlina i kreposti: poštenja, trezvenosti, radinosti, iskrenosti, po- žrtvovnosti, istrajnosti, svesti, ver- nosti, bratske ljubavi i ljubavi pre- ma istini. Na ovakvim granitnim stubovima počiva naš zajednički dom! Van ovih stubova teku kalni valovi strasti, povlače se mračne sene ne- uravnoteženih misli, bolnih ambici- ja, individualnoga egoizma. U na- ma pak sije sunce, u nama je mla- dost i svežina; na bujno cveće naših poljana pada osvežujuća rosa večno- ga jutra! I simbol te mladosti i sve- žine, toga bujnog vrućeg, zdravog i lepog života jest naš mladi brat starosta, kome također sa ovoga me- sta šaljemo naš bratski pozdrav: ZDRAVO! (Skupština popraća sa gromkim: Zdravo!)

U tom času ulazi u skupštinsku dvoranu starešina Poljskog sokolskog Saveza brat Adam Zamoyski, koga skupština pozdravlja burnim odušev- ljenjem. Brat Zamoyski pozdravivši se srdačno sa braćom, zauzima mesto po- red uprave Saveza SKJ kod predse- dničkog stola.

Posle ovog kratkog prekida, brat Gangl, u nastavku svog pozdravnog govora, nadalje rekao je:

Pozdravljam vas, gospodo i bra- čo, koji ste došli ovamo, da zastu- pate na našoj I. glavnoj skupštini državnu vlast, nacionalne i kulturne organizacije ovoga mesta.

Pozdravljam izaslanika Nj. Vel. Kralja, pukovnika g. Dušana Krstića i molim da izvoli biti tumač kod Nj. Vel. Kralja naših sokolskih osećaja vernosti, odanosti i ljubavi uz naše gorljive sokolske pozdrave.

Pozdravljam g. ministra prosvete Božu Maksimovića; pozdravljam zastupnika g. Predsednika vlade, vr- hovnoga inspektora g. R. Dunjića; pozdravljam izaslanika g. Ministra vojske i mornarice, pukovnika g. Ce- domira Stanojlovića; pozdravljam zastupnika Predsednika Opštine gra- da Beograda, predsednika upravnog odbora Aero-kluba g. Dragoljuba Đurkovića, izaslanika Jugoslovenske Matice g. generala Rankovića, dele- gata Saveza dobrovoljaca i četnika g. dra. Ravnika.

Naročitim radošću pozdravljam zastupnike bratskih slovenskih na- roda (oduševljen aplauz uz poklič: Živeo!), ministra i poslanika Poljske republike g. Babinskog i Česloslova- čke republike brata dra. Roberta Fli- edera.

Pozdravljam zastupnike oblasnih odbora Crvenog krsta i Jadranske straže, delegata Rezervnih oficira i ratnika.

Hvala vam na pažnji, koju ćemo ceniti u budućnosti, kako smo i do sada sa iskrenom zahvalnošću cenili vaše priznanje našega rada i nasto- janja. Ova zahvalnost izražena je već i najviše u samom našem radu, za koji ne tražimo ni naročite hvale, ni nagrade. Dobro radimo radi dobra, kako ne radimo zlo radi zla. Sokol- ski moral je apsolutno čist i duboko urezan u naš unutrašnji svet: ne radi dobro zato, jer očekuješ zbog toga revanš i platu; ne radi zlo zato, da te nebi stigla kazna, već zato, jer je zlo samo po sebi odvratno i stoji daleko van našeg morala! — U na- ma ima svesti, da smo u prvoj po- slovnoj godini uprli sve sile da za- dovoljimo svojim zadaćama i duž- nostima po svojim najboljim snaga- ma. Naš rad kretao se u dva glavna pravca: ponapre morali smo izvršiti reorganizaciju čitavoga Sokolstva u smislu Zakona i Statuta, a onda mo- rali smo izvršiti sve pripreme rade- ve za naš slet i sam slet sprovesti. Nagomilalo se dakle ogromno mno- go posla, koji je mogla više ili manje da uspešno svlada samo sokolska dobra volja, naša disciplinovanost i velika ljubav prema samoj stvari, koju je podžigalo i podstrekavalo do visine i do iscrpljenja naše odušev- ljenje.

Sumnjam, da bi ikome drugome uspelo jedno ili drugo u tako kratko doba i u tako obilnoj meri. Neću da iznašam bezbroj poteškoća na koje nailazimo na svakom koraku i koje pokušavaju sprečavati naš pokret i naš strogo odmereni korak napred.

Bez borbe nema života! No ne- čemo nikako besplodno razbacivati

i besmisleno trošiti svoje snage, jer želimo u Sokolstvu skoncentrisati sve najbolje i najjače moralne i fizične snage našega naroda, za čije opšte dobro radimo po principima sokol- skog bratstva i sokolske jednakosti. U ovo delo ulažemo svu svoju dušu. U ovo delo takoreći mi se uživljuje- mo, jer za njega žrtvujemo sve, što možemo i šta imamo. Učinci su već vidni posvuda u najširim slojevima naroda, koji u masama pristupa u naše redove, kao da već po svom zdravom i prirodnom instinktu ose- ća, gde je mesto iskrenom Jugoslo- venu i gde je škola njegove samo- bitnosti i njegove samosvesti i gde se može do skrajnih grani- ca razviti njegova nacio- nalna i državna svest i nje- gova spoznajna pripadnost velikoj slovenskoj zajed- nici. Ovakvim radom, koji je kori- stan za svakoga i za sve, želimo nastavit i uverenju, da služimo velikoj ideji i da pozitivno stvaramo one ka- pitale, kojima se povećava narodno bogastvo. Budućnost će pokazati, da je moć i veličina našega na- roda u njegovim dušama i da raste sa razvojem fizič- kog zdravlja također i nje- gova moralna moć. Hoćemo do- kazati čitavom svetu, da sokolski uz- goj može i mora izgraditi puteve sve- opšteg napretka. Ali ne samo da ono hoće i mora puteve izgraditi, već ono hoće da dade i garanciju za napredak. Hoćemo, da se uvek sa poštovanjem i počašću iz- govora ime našega naroda i naše do- movine (usklici: Tako jel), kada se nabravaju bilo koja i kolika imena najvećih, najkulturnijih i najjačih naroda čitavoga sveta. Hoćemo da gajimo i čuvamo osobenosti našega naroda i njegovog značaja; hoćemo da budemo braniči i čuvari svih ide- ala njegovog duhovnog, nacionalnog, ekonomskog i kulturnog života, po- kreta i težnja; tražimo potpuno du- hovno ujedinjenje čitavoga naroda u visoko uzdignutoj svesti i u viso- ko dignutom ponosu slobodnog državljanstva! Nikada ne možemo do- zvoliti, da bi bilo ko na štetu nara- da gradio i crpao subjektivne bla- godati ili širio svoju moć nad teko- vima naših žrtava i napora. Sve to hoćemo dragovoljno. Sve će- mo to izvršiti vlastitim inicijativom; ali tražimo samo jedno, a to jest, da se naše delo poštuje i da se ne krnji čast sokolskog imena! (Odobranje). Naši ciljevi su jasni, naši računi su čisti, naše duše su poštene, a naša srca su og- njišta neizmerne i beskompromisne

domovinske ljubavi! (Aplauz.) Nikakvi napadaji ne mogu u nas uliti malodušja (usklici: Tako je!), kako nas god niti ne opaja bilo kakva hvala. Hoćemo da radimo bez prestanka! Nama se hoće rada i poštenja, tražimo radnika čistih ruku bez zavisti, licemerstva i prikrivenih ciljeva! Pratilac na našim putevima nama jest sjaj beloga dana, naš brat je onaj vihor, koji ruši i krši pregrade! Pravda pobjeđuje! Istina pobjeđuje! Sokolstvo pobjeđuje! (Buran i oduševljen aplauz).

Samo ovo i samo takva je naša sokolska politika! Ovdje i u tom smislu izričem vama svima naš pozdrav: ZDRAVO! (Skupština popraća sa gromkim: Zdravo!)

Pozdravljam snažnu granu na debilu slovenskog Sokolstva, braću Poljake, i brata starešinu A. Zamoyskoga, (burni poklici: Czolem! Zdravo!), koji je stigao među nas i time povećao našu radost. Pozdravljam braću Poljake, koji tako verno i bratski prate našu sudbinu sa svojim simpatijama i stoje uz nas čitavom veličinom svoje plemenite slovenske duše. Njihova sokolska gnezda prenašaju iz roda u rod svetle tradicije burne i slavne povesti poljskog naroda, kojega je delio i uništavao tuđi mač, a kojega su načela sokolskog viteštva ujedinila u jednu veliku i silnu slobodnu domovinu. U poratnoj istoriji slovenskog Sokolstva bratska Varšava zabeležila je svoje svetlo ime, jer smo onde u sokolskom domu brata Zamoyskoga 1925. godine udarili temelje Saveza »Slovensko Sokolstvo«. Budi nam sretna, zemljo Poljska! Sokolski duh i duh slovenski neka vodi tvoj narod! Bratskom Związku Sokolstva w Polsce naš bratski: CZOLEM! (Skupština oduševljeno popraća sa usklikima: Czolem! Zdravo!).

Pozdrav vama, draga braćo Vincenc Štepanek i Antonin Krejčí, (buran aplauz uz oduševljene poklice: Na zdar! Zdravo!), koji ste došli među nas u ime Československe Obce Sokolske, naše bratske saveznice i one sokolske organizacije, kojoj se divi čitav svet. U toj organizaciji kljalo je seme narodne i državne samostalnosti, ovdje su se ostrila koplja za oslobodilački rat, dok nisu sokolski barjaci pobjedonosno zavijorili u vlastitoj državi, u Českoslovačkoj republici, koja je sebi postavila na čelo svoga najvećeg sokolskog brata, muža svetskoga imena i svetske slave, našeg sokolskog brata Tomu G. Masaryka! (Frenetičan aplauz uz burne poklice: Ziveo!). Veze sokolskoga bratstva spajaju vas i naš narod već dugi niz desetleća i te veze, koje učvršćamo i spajamo dnevno, ostaće i dalje trajne u sokolskim idealima, koje kulminiraju u neopozivoj odanosti narodu, državi i Slovenstvu. U ovim bratskim vezama, koje se tako tesno, a opet tako široko opasuju oko nas, nema nikakve radosti ni nikakve bolećivosti, koja bi nas mogla odvratiti od puteva napora, rada i samopregora, koji neprestano hrli napred, a koji nam naše misli, želje i osećaje trajno usmeruje treznom i hladnom spoznajom, kako nam je dužnost što uspešnije i intenzivnije ulagati čitavu našu pozitivnu istražujuću moć za opšti uspeh svih narodnih osobina i njegovih potreba. Naše staro geslo: »Vernost za vernost!« — pretvorilo se sada u geslo: »Delo za delo!« — »Srce za srce!« i pod ovim sokolskim barjakom sa Tyrševim geslom: Napred! — bratskoj ČOS bratski: NA ZDAR! (Oduševljeni aplauz uz burne poklice: Na zdar!).

Pozdravljam braću ruske Sokole, (oduševljeni poklici: Ziveo! Zdravo!), koji su ovde prisutni, i sve one, koji se kupe u sokolskoj organizaciji diljem čitavog sveta, a na žalost van svoje domovine. I vi, braćo, jeste sastavni deo slovenskoga Sokolstva, koji u njega unášate veličinu i lepotu, širinu i čovečanstvo ruske duše. Tužno odzvanjaju vaše balalajke: odjek je to ranjenog srca, koje daleko od rodne grude traži utehu u Tyrševoj nauci o bratskoj ljubavi i u sjedinjenju svih Slovena pod sokolskom zastavom. Teška sudbina, koja je zadesila vašu domovinu, jedinstvena je u istoriji svih naroda ovoga sveta. I koliko god je ta sudbina tragična, ona nije toliko moćna, da bi vaša srca napunila očajem i naterala vas u zdvojnost. Sokolska ideja, koju ne može uništiti nijedna sila, jest onaj osvežujući izvor, koji malaksalom vraća snagu i pokret i koji u slovenskom srcu diže veru u pobjedu dobrog nad slabim, pravednoga nad zlim. Neke bi se vaše nade ispunile u punom opsegu, kad se maćuška Rusija uzdigne k novom životu, svečano zaogrnutu u trikoloru sokolskih barjaka! Bratski vam ZDRAVO! (Oduševljeno odobravanje).

Još se spominjem jednoga brata u slovenskom sokolskom taboru, brata Lužičkog Srbina (oduševljeni poklici: Ziveo!), koji je svoju nacionalnost očuvao u besnim valovima germanstva sa oklopm sokolske

otpornosti i samoodbrane. Lužica je naša dobra, mila sestrice. Njoj upravljamo svoje misli iskrenom bratskom ljubavlju i pozdravljamo je iskreno i srdačno. (Aplauz).

U tom sokolskom taboru, gde je našoj domovini dodeljeno tako odlično mesto, teško i gorko osećamo odsutnost miloga brata, kojeg smo pre deset godina u Ljubljani položili na večni počinak. Našeg prvog starešine brata dr. Ivana Oražena (skupština ustaje i kliče: Slava!) već čitavo desetleće nema više među nama. Lećio je rane srpskoj braći — na stotine ih je izlećio u balkanskom ratu, a njegova nenadana smrt 11. marta 1921. godine otvorila je na tisućce novih rana, koje ne može niko zaceliti. Ovoj tužnoj desetgodišnjici naš sokolski tabor iskazao je du-

Slušam odjek ove večne slave nad grobovima naših mučenika, koji su bilo gde žrtvovali svoje živote za ljubljenu svoju majku! Naše duše su kao posvećeni kaleži, iz kojih se diže miris tamjana spram visokog neba. To je tiha, iskrena molitva, koja traži jedan momenat šutnje, da možemo sakupiti svoje misli i u tim mislima pokloniti se mukama i stradanju naše braće i sestara, a koju nam molitvu pojačava sokolski ukaz: U srcu odvažnost, u pesnici snaga, u misli domovina! (Šutnja).

Čitav naš rad i život u prošloj poslovnoj godini sa hvalevrednom pozornošću i zauzetnošću pratila je naša štampa, kojoj za ovu veliku uslugu izričem zahvalnost i priznanje. Mnogo je novinara, koji su članovi sokolske organizacije, pa nas

nasimamo svi u svome Sokolstvu svoj veliki, lepi dom (aplauz), u kome ne pitamo jedan drugoga, šta si iko si bio pre, već gde samo gledamo, kakav si danas i kolika je tvoja volja, da po načelima sokolske ravnopravnosti pomažeš kod zajedničkog rada za postignuće zajedničkih ciljeva i iste sokolske misli. Rada ima za svakoga i za sve dovoljno. Svi mi imademo krasnu, bogatu i široku domovinu Jugoslaviju, i dužnost nas svi ju jeste, da dignemo njezine kapitale, među kojima je najdragoceniji naš narod. K njemu se obraća sva naša ljubav i sva naša briga. Ta ljubav i ta briga toliko su moćne, i toliko su etične i moralne snage, da odstranjuju sve, što je sitno i što ne vredi za općeni-

tražimo jednake moralne kvalifikacije, hoćemo da svako jednako vrši tačno svoje dužnosti i da u svakoga bude jednaka svest odgovornosti za sve i do svega onoga, šta smo preuzeli na se.

Ovako evo izlazimo vedra čela pred najširu javnost, a sa vedrim pogledima i čistim rukama! Ako je oblak na čelu — to je sena brige, kako bi još bolje radili i još više se brinuli za Sokolstvo! Ako je namršten pogled, to je znak zabrinutosti, što nema radosti i slobode svugde onde, gde biju srca naše braće i sestara. I ako nije svaki dlan mek i nežan — to je znak naporna rada, kojim vršimo svoje dužnosti! A sve je to naša čast, naš ponos i naš poziv na istrajnost i poštvenost.

I ukazujući na sjajne primere iz naše nacionalne istorije, gde su veliki muževi živeli i radili za ideju, koja je danas oživotvorena među nama, kličem vam, koji ste naši, a i onima, koji još stoje po strani, svoj iskreni i bratski pozdrav: ZDRAVO!

Pozdravne reči brata Gangla skupština je popratila oduševljenim dugotrajnim aplauzom i burnim poklicima: Zdravo!

Brat Gangl predlaže zatim da se pošalju sledeći pozdravni telegrami:

NJEGOVOG VELIČANSTVA KRALJU ALEKSANDRU I.

Beograd.

Sa prve redovite glavne skupštine Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije sećajući se Vašeg Veličanstva i Kraljevskog Doma u staroj sokolskoj vernosti i odanosti šaljem iskrene pozdrave sa željom za potpuno zdravlje i dug život na sreću naroda i slavu domovine. Jednako upravljamo bratske pozdrave svom bratu starešini Njegovom Visočanstvu Prestolonasledniku PETRU, tom simbolu sokolske mladosti i svežine uz zavet neumornog rada za podizanje sviju snaga jugoslovenskog naroda u bratskom kolu slovenskog Sokolstva kličem svaka naše srce sokolski Zdravo!

Gangl.

ČESKOSLOVENSKA OBEC SOKOLSKA PRAHA III

Sa današnje glavne godišnje skupštine šaljem iskrene bratske pozdrave Českoslovačkoj Obci Sokolskoj uz obnovu starog našeg zaveta, da ćemo trajno ustrajati uz dragu nam braću posestrime Českoslovačke dosledni geslu »Vernost za vernost!« Na zdar!

Gangl.

ZWIĄZEK SOKOLSTWA W POLSCIE Warszawa Fozal 2

Sakupljeni na saveznoj glavnoj skupštini sećamo se u iskrenoj odanosti bratskog Poljskog Sokolstva te svima vama šaljem bratske pozdrave. Neke živi bratski poljski narod! Czolem!

Gangl.

SOJUZ RUSKOG SOKOLSTVA PRAHA III

Odani ideji slovenskog sokolskog bratstva sećamo se u ljubavi bratskog Ruskog Sokolstva te vas bratski pozdravljamo u veri na pobjedu istine i pravde.

Gangl.

Čitanje svih telegrama skupština je popratila sa velikim oduševljenjem i odobravanjem.

Brat Gangl podeljuje zatim reči starešini poljskog Sokolstva bratu Adamu Zamoyskom, koji je, oduševljeno pozdravljen od skupštine, održao sledeći govor na poljskom jeziku:

GOVOR BRATA ZAMOYSKOG:

Braćo i sestre!

U ime Związka Sokolstva w Polsce donášam vam najsrdačnije pozdrave: Czolem! Zdravo!

Pozvali ste nas na I. skupštinu Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, koji je osnovan zakonom od 5. decembra 1929. god., čime je Nj. Vel. Kralj dao priznanje za zasluge, koje je jugoslovensko Sokolstvo steklo u radu za dobro naroda i domovine. Pozvao vas je, da na osnovu nepromenjene čiste sokolske ideologije proširite u jednoj organizaciji svoju delatnost te da radite na ojačanju fizične kulture, čime je realizovana velika misao vaspitanja i pripremanja svega naroda za patriotsku obranu od svih unutrašnjih i vanjskih neprijatelja.

Vi, braćo i sestre, kao i celo Sokolstvo kraljevine Jugoslavije primili ste veliku misao Nj. Vel. Kralja te ju usadili u vaša srca pod vodstvom vašeg starešine Nj. Vis. prestolonaslednika Petra. Danas mogu tvrditi, da je vaš rad urodio uspehom većim.

Uprava Saveza sa braćom Štepanekom, Zamoyskim i Krejčiem za vreme govora brata Gangla

žan pietet, a bratska dužnost ljubavi i zahvalnosti naláže nam, da se brata dr. Oražena setimo i na ovome mestu izrazom najdubljeg poštovanja. — Dužnost mi je, da se setim i mladoga našega borca brata Maleja (skupština ustaje i odaje poštu poklikom: Slava!), koji je pao u izvršenju sokolske dužnosti u Luksemburgu kao vojnik na bojištu, šaljući u smrtnom hropcu pozdrav domovini, za čiju je čast umro. — Sećam se sve one braće i sestara, koje je prošle godine pokosila nemila smrt. Bojim se, da neću moći izbrojiti u brzini čitav niz onih milih i dragih imena pokojne braće i sestara. Ne očekivano i prerano ostavio nas je član savezne uprave brat dr. Lav Mazzura. Za njime na put večnosti pošli su braća i sestre: Đurdica Jovanovića, Ivanka Paljaga, Marija Županova, Ivan Vernik, Dragutin Heumer, Pavel Endliher, Josip Golub, Miloš Vreća, Mijo Vamberger, Eugen Malinarić, Makso Cofić — dugi, dugi niz novih naših grobova! I sve te grobove krasimo svećem bratske ljubavi, zavetujući se, da ćemo podvostručnim radom nadoknaditi onaj gubitak, koji nam ukazuju ovi grobovi. Podjedno pak naša je bratska dužnost, da ne smetnemo s uma i onaj teški udarac, koji je snašao bratsku ČOS smrću brata dr. Karla Helera i bratsko poljsko Sokolstvo smrću brata dr. Kazimira Czernika. Svima tima: Večna slava! (Skupština ustajuć kliče: Slava im!)

izdašno pomažu u našem radu. Drugi pravilno prosuđuju važnost i značenje sokolskog dela, pa zato najpripravnije stavljaju svoje listove na raspolaganje našem pokretu. U času, kad naglašujem ove zasluge, molim naše novinare, da nam i u buduću budu naklonjeni. Time služe i plemenitoj stvari, jer propagandom za Sokolstvo udovoljavaju u isto vreme i vaspitnoj zadaći štampe, koja je prevažan čimbenik našeg javnog života.

I konačno, a zato ništa manje srdačno pozdravljam vas, braćo i sestre, zastupnici i zastupnice bratskih župa te upravnog i izvršnog odbora Saveza, koji ste se odazvali našem pozivu i prisustvujete I. redovnoj glavnoj skupštini sokolskog Saveza iz svih krajeva naše domovine. Na naš poziv pohrlili ste ovamo u Beograd i pred sobom u ovoj dvorani gledam u malom sabranom čitavu Kraljevinu Jugoslaviju. (Aplauz). U vašim dušama zapisani su svi znameniti datumi najnovije dobe, koji su kameni medaši u istoriji našeg naroda i tako važni momenti u preokretu naše državne politike. Među nama nema nikoga, koji od prvog početka razvitka svoje nacionalne i državne svesti nebi želeo izmirenje onih strasti, koje su razdvajale i uništavale (usklici: Tako je!), koje su odvraćale brata od brata i onemogućavale stvaranje i miran rad za dobro narodne i državne celine. Da

stost, a konačno one nas vežu u zajedničkoj svesti.

Sve izveštaje, o kojima bi trebalo danas raspravljati, imate štampano u rukama, zato vam je posao olakšan. Iz svih ovih izveštaja vidi se, da naša stvar napreduje u svima granama razgranjenog sokolskog vaspitnog rada. Ovaj razvoj je radosnim znakom lepote i zdravljia ideje. U ovom razvoju ne sme biti ubrzavanja i nepromišljenosti, jer za samu stvar od večće je vrednosti normalnost, nego momentani zalet, kome bi mogla zaprećiti reakcija. No iz svih znakova jasno se razabire, da se čitava Jugoslavija sabire u sokolskom taboru: to je koncentracioni tabor naše narodne dobrovoljne vojske, koja se daje svaki momenat na raspolaganje svojoj domovini, a uz to i sve svoje moralne i fizične snage! (Oduševljeno odobravanje).

Naš rad u prvoj poslovnoj godini nije bio potpun i nije mogao biti potpun. Taj dosadašnji rad nas uči, gde treba poboljšanja, da bismo docnije potpuniji. No znamo i to, da nam treba da budemo verni u malom, kako bi mogli postići veliko. U Sokolstvu ni jedna stvar nije sporednog značaja, ništa nema u nas, što bi bilo nepotrebno. Svaka dužnost je jednako vredna i traži jednaku pažnju, istu revnost i istu svest te disciplinu. Zato među nama nema nikoga, koji bi bio manje potreban ili manje vredan. Od svakoga

U prvom redu s leva na desno: ministar prosvete, g. B. Maksimović, izaslanik Nj. Vel. Kralja, puk. g. D. Krsić, zastupnik g. Predsednika vlade, vrh. insp. g. R. Dunjić, poslanik Republike Poljske g. Babinski, poslanik Českoslovačke Republike brać. dr. Fieder, ostali izaslanici i predstavnici nacionalno-kulturnih ustanova i delegati župa.

še preostale območju podvojiti. To se že vrši, ni pa še toliko uspeha, kot bi ga lahko bilo, če bi opustila tukajšnja občina svoje indiferentno stališče napram društvu. Upamo pa, da se bo tudi v tem oziru obrnilo na bolje.

Dramatski odsek je pod spretnim vodstvom sestre Apihove vztrajno in uspešno deloval. Uprizoril je dne 1. marca t. l. dobro uspešno burko »Vražja misel«, katera se je morala na splošno željo občinstva v nedeljo dne 8. marca ponoviti. Igrali so večino noma dijaki, ki so bili prvič na odru. Kljub temu so svoje vloge dobro izvedli. Sedaj se pripravljajo Kosmova drama »Morje«. V nedeljo dne 15. marca t. l. bo gostoval v naši dvorani dramski odsek »Sokola Maribor I« s tremi enodejankami, deklamacijami in predavanjem br. profesorja Kende.

V lanskem letu se je začela v našem društvu telovadba sistematično gojiti. Zalibog smo jo morali v zimskih mesecih zaradi pomanjkanja primerne telovadnice prekiniti, pričemo pa zopet z redno telovadbo 16. marca t. l. Prednjaški zbor imamo dober. Načelnik br. Apih je sedaj v Savezni prednjaški šoli, dva prednjaka, br. Maver in br. Zorec, pa sta bila v 14 dnevnem tečaju v Ptuju. V jeseni nameravamo prirediti javen nastop vseh telovadcev. Da bo ta nastop boljše uspel, si moramo nabaviti še razno telovadno orodje ter bomo v svrhu kritja teh stroškov priredili dne 24. maja t. l. tombolo. Ze sedaj prosimo bratska društva, da bi se te tombole udeležila, oziroma upoštevala navedeni datum pri svojih eventualnih prireditvah. Končno ne smemo pozabiti naših stalnih podpornikov. Ravatelj tukajšnje prepojilnice g. Hofstätter nam je pred kratkim nakazal dario 500 Din, stalno nas pa podpira tudi z raznim materijalom. — Gosp. Trenk nam je daroval 100 Din, mnogo dobrega sta nam storila že tudi trgovca g. Vodenik in lesni trgovca g. Božiček. Čast takim ljudem, priporočamo jih drugim v posne manje.

SOKOLSKO DRUŠTVO SV. PETER V SAVINJSKI DOLINI.

Tukajšnje Sokolsko društvo je 19. marca popoldne v osnovni šoli počastilo na prav lep način desetletnico smrti Sokola vzornika dr. Ivana Oražna. Po kratkem pozdravnem nagovoru podstaroste br. Mohorčiča je učenka Božena Srebotnjakova prav ljubko prednašala pesem »Ob grobu brata Ivana«. Nato je podal prosvetar brat Štaut mnogoštevilnemu občinstvu zanimivo sliko iz življenja in delovanja dr. Ivana Oražna. Pevsko društvo »Savinjski Zvon« je pod vodstvom brata Mohorčiča zapelo dve žalostinki, v kateri so pevci položili vso dušo in spomin na brata starost.

Ob tej priliki se je odposlala starosti Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, Nj. Visočanstvu prestolonasledniku vdanostna brzojavka.

Dne 22. marca pa je društvo imelo sestanke, na katerem so se navzočim raztolmačili poasmezni členi društvenih pravil. — Ob koncu se je proslavila 60letnica pisatelja Finžgarja.

MURSKO SOKOLSKO OKROŽJE V LJUTOMERU.

Mursko sokolsko okrožje v Ljutomeru si je v nedeljo 8. marca v Ljutomeru določilo program dela za leto 1931.

Od 7. do 11. ure so se v telovadnici Sokolskega doma predelale vse proste in tekmovalne vaje za članstvo in naraščaj. Sodelovanje društev je bilo tu pomanjljivo. — Ob 11. uri se je vršila seja okrožnega prednjaškega zbora, kjer je sodelovalo 19 članov in članice iz okrožnih društev. Seje so se udeležili tudi prosvetarji okrožnih društev. Pošnoštevilo so bila zastopana društva: Ljutomer, Križevci, Veržej in Gornja Radgona, dočim je društvo Sv. Jurij ob Ščavnici odsotnost opravilo.

Sejo je vodil od župe imenovani okrožni načelnik br. Lubej Franjo, dočim je bila okrožna načelnica s. Gruden Danica vsled boleznj odsotna. Predsedujoči je pojasnil, da se je dosedanje Mursko sokolsko okrožje delilo v 2 okrožji: Prekmursko, s sedežem v Murski Soboti, in Mursko v Ljutomeru. Izgubili smo torej društvi: Beltinci in Murska Sobotica.

V svojem poročilu je okrožni načelnik pokazal pravi vzrok vseh nedostankov, ki se pojavljajo v tem ali onem društvu, t. j. pomanjkanje iniciativnosti, vztrajnosti, požrtvovalnosti in preveliko zaupanje v tujo pomoč. Naše delo naj tudi nadalje vodi ljubezen do Tyrševe ideje in do naroda da ter samo zaupanje v lastno moč in delo. Vsa pomoč, ki pride od drugod, pa bo samo privržena. Uspeh Sokolstva leži na ramah prednjaških zborov, a tudi neuspeh. Kjer se načelnikšva zavedajo te resnice, tam ni tarkanja — temveč veselo sokolovanje.

Iz poročil posameznih društvenih načelnikov je bilo razvidno, da je telovadno in s tem tudi prosvetno delo v zimskih mesecih v okrožju več ali manj počivalo. Kot vzrok se navajajo pomanjkanje telovadnic, sredstev za kurjavo in sposobnih vaditeljev — načelnikov. Debata o tem je pokazala, da so vsa ta društva na sedežu šole in

nobeno ni zaprosilo za šolske prostore, ki so po šolskem zakonu Sokolstvu izrecno na razpolago. Izjemo tvorita društvi Ljutomer, ki s svojimi 14 oddelki in 384 telovadci skozi celo leto redno telovadi dvakrat tedensko in kuri dnevno veliko dvorano svojega Sokolskega doma — edinega v okrožju — ter Križevci, ki kljub vsem tem nedostatom goji redno telovadbo treh oddelkov pod vodstvom s. Grudnovne in br. Jurkoviča.

Sprejeti so bili sledeči predlogi:

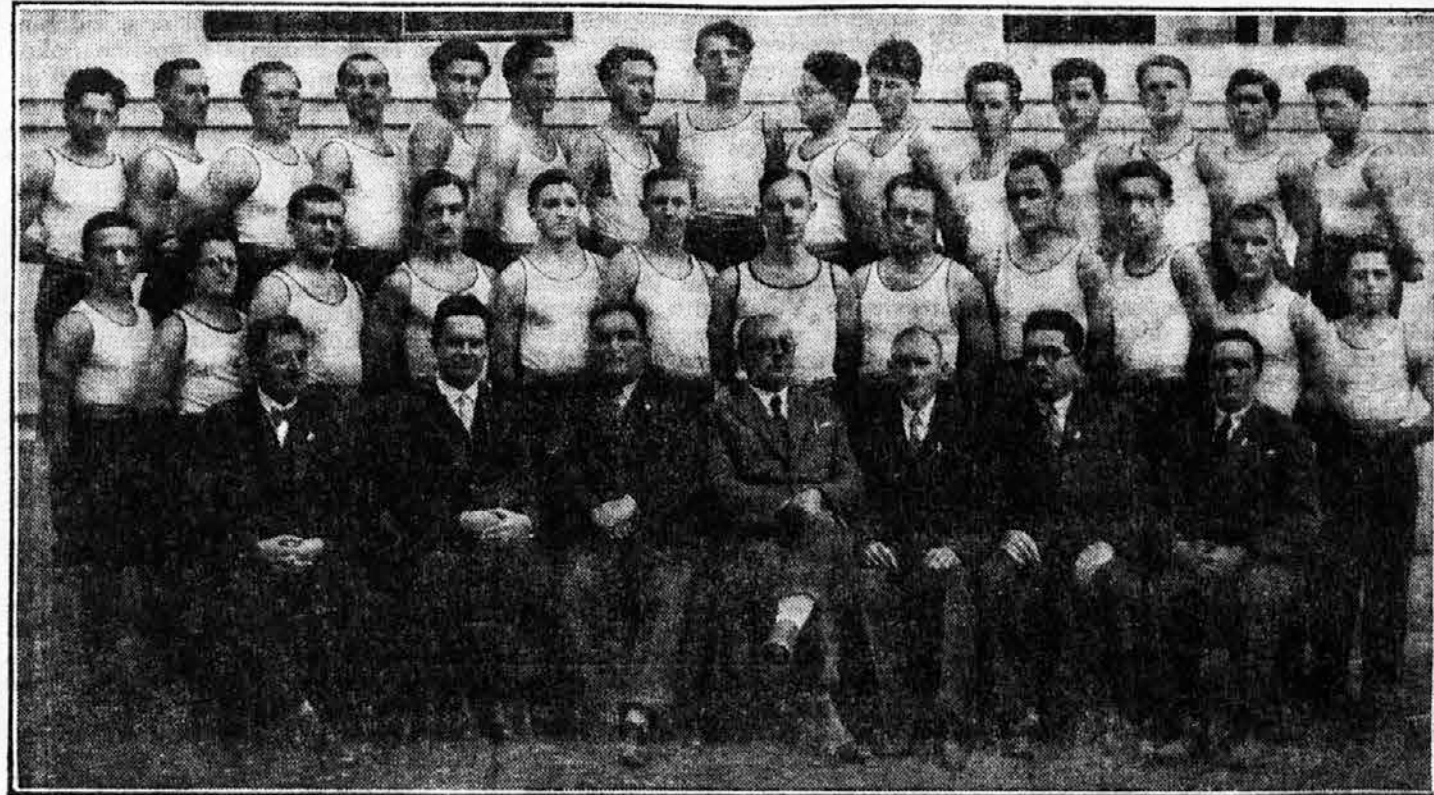
1. Okrožnega zleta v letu 1931. no bo. 2. Priredi se okrožni pešizlet članstva in naraščaja v mesecu maju. Na tem zletu tekmujejo člani v metu kroglice, članice v metu žoge, vsi pa v odbojki. Datum in razpored pešizleta

Župa Novi Sad

ZUPSKI PREDNJAČKI TEČAJ.

Da bi se povečal broj prednjaka i sokolskih tehničkih radenika, priredice Sokolska župa Novi Sad tokom ove godine tri prednjačka tečaja i to dva za članove i jedan za članice.

Prvi ovakav prednjački tečaj priredjen je od 17.—26. marta 1931. u No-

Župski prednjački tečaj u Novom Sadu, održan od 17.—26. III. 1931.

vom Sadu. Ovaj je tečaj bio namenjen za početne tehničke radenike novosnovanih sokolskih društava i četa. Na ovaj tečaj primljeno je 30 učesnika, od kojih je 28 pohađalo i dovršilo tečaj, a dvojica su odustala zbog bolesti. Ovih 28 učesnika bili su iz 23 društva i čete župe, a po zanimanju bilo je 11 učitelja, 1 činovnik, 2 studenta, 1 trgovac, 9 zanatlija i 4 zemljoradnika.

Na tečaju predavala su ova braća: dr. Pavlas, dr. Jovanović, Vojinović, Miroslav, Teodorović, Milan, dr. Mrvoš, Marić, Svetislav, Knežević, Milovan, Daljev Pavle i Ilić Đorđe.

Tečaj je završen sa odličnim uspehom, jer su svi učesnici bilo vrlo marljivi, vredni i savezni u radu.

Učesnici na tečaju imali su besplatnu zajedničku nastambu i ishranu. Ovim tečajem učinjeno je mnogo za unapređenje rada kod novih društava i četa, kod kojih će sada znatno biti olakšan tehnički rad.

Drugi tečaj, odnosno ritmička škola za članice, održaće se od 6. do 10. aprila 1931. u Novom Sadu. Za ovaj tečaj prijavljeno je 40 učesnika.

Treći tečaj za naprednije vežbače radi spremanja za polaganje župskog prednjačkog ispita, priredice se u oktobru 1931. Na ovom tečaju moći će učestvovati ona braća, koji su položili društveni prednjački ispit i koji su dobri vežbači.

Za novosadske učitelje priredice se poseban tečaj, kako bi se ovi upoznali sa sokolskim radom i vežbanjem, koji im je potreban za svoje škole. Ovaj tečaj održaće se kada se školsko nadzorništvo bude sporazumelo sa načelništvom župe.

SOKOLSKO DRUŠTVO VAJKA.

Sokolsko društvo Vajka osnovano je 28. decembra 1929. godine. Rad ovoga društva počeo je odmah nakon osnutka, kada je društvo imalo svega 15 članova vežbača i 30 potpornih te 30 muške dece i 30 ženske dece. Društvo je početkom 1930. godine iako još mlado, stavilo sebi u zadatak, da drži više javnih časova i zabava i da održava mnoga poučna predavanja i sokolska sela te je na taj način postiglo vanredne rezultate, jer se ovdajšnji seoski svet tako za Sokolstvo oduševio, da ulaze, sve što je potrebno za napredak ovoga društva. Uspeh rada pokazao se već i time, što se brojno stanje vežbaćeg članstva povisilo na 25, a osnovana je i kategorija naraštaja od 12 vežbača. Društvo na čelu sa svojom dobrom upravom nastavlja i dalje svoj rad te je u proletoj i letnoj sezoni priredilo 3 javna nastu-

določi okrožni načelnik. 3. Okrožne tekme kod društvene izbirne tekme se vrše za vse oddelke v Ljutomeru dne 31. maja. 4. Tekme v odbojki se vrše meseca oktobra. 5. Prihodnji sestanek okrožja v svrhu pregleda vaj se bo vršil 12. aprila ob 14. uri v Ljutomeru. 6. Telovadni nastopi v okrožju se določijo sledeče: Ljutomer 7. junija, Križevci 14. junija, Veržej 21. junija, Gornja Radgona 6. septembra, o Sv. Jurju se ni sklepalo, ker ni bilo zastopnika. 7. Uprava okrožja je bila konstituirana sledeče: načelnik br. Lubej Franjo, namestnik br. Pohl Evald, načelnica s. Danica Grudnova, namestnica in okrožna vodnica ženskega naraščaja s. Podrepšek Franja, vodnik naraščaja br. Janko Skrajnar, tajnika s. Sever Minka.

pa, koji su, kako u moralnom tako i u materijalnom pogledu, vrlo dobro uspeali.

Na sletu (VII.) Sokolske župe Novi Sad prisustvovalo je 20 članova ovoga društva, a na I. svesokolskom sletu u Beogradu 32 člana. Već u oktobru mesecu povisuje se broj redovnih (vežbačkih) članova na 30, a kategorija naraštaja na 20 vežbača. U februaru društvo je priredilo javan čas u sused-

K zaključku poudarja načelnik zastopnikom društev, da je delo v novih društvi res težko, a potrebno in hvaležno. Za to smo tu! Sokol ni zabavno, ampak viteško društvo. Nobeno društvo ni bilo takoj močno in urejeno; če pa bi bilo, ne bi bilo sokolsko. Iz malih razmer se razvija sokolsko delo, od boja do boja, čez zapreke in ovire k uspehu, napredku, k dovršenosti! Društva pa, ki samo gledajo na »stara in velika društva« ter njih »prijetno delo«, a sama nočejo začeti z delom, bodo večno ostala začetna društva.

Po slučajnostih, kjer so zastopniki živahno sodelovali v debati in s tem dokazali, da gredo z novim veseljem in voljo na delo v domača društva, je br. načelnik ob 15. uri zaključil okrožno sejo.

Društvena uprava ne žali truda i nadalje će da nastavi radom držeci se principa, da svaki rad mora uroditi plodom.

SOKOLSKO DRUŠTVO SUBOTICA. Sokolski matine.

Sokolsko društvo Subotica priredilo je 1. i 8. marta ove godine dva vrlo uspeša matineja za učenike osnovne škole i zanatsku omladinu. Cilj je

nera raznih užupljenih društava, te sokolskih četa iz ove župe.

Nisu zastupana bila, a niti su svoji izostanak opravdala, ova društva: Batina, Čepin, Garčin, Jakšić, Kaptol, Komletinci, Kutjevo, Našice, Otok, Stražeman i Trjnani.

Starešina župe br. Dimitrije Petrović otvara u zakazani čas skupštinu pozdravljajući prisutne delegate župskih društava, koji su se skupili po prvi puta iza osnutka Sokola kraljevine Jugoslavije na skupštinu ove župe.

Smatra za dužnost, da ispred čitave skupštine pozdravi u prvom redu Njegovo Veličanstvo Kralja, najvećeg zaštitnika Sokolstva i prvog građanina naše otadžbine, kao i čitav Kraljevski Dom, moleći ujedno bratsku skupštinu da može putem bratskog Saveza ovaj pozdrav podastreti Njegovom Veličanstvu Kralju. Skupština prihvaća jednoglasno ovaj predlog brata starešine poprativši burnim klicanjem: Živio Kralj i Kraljevski Dom!

Brat starešina nadalje pozdravlja starešinu Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije Njegovo Visočanstvo Prestolonaslednika Petra, želeći Mu: »Da doraste do sedla i do koplja bojna«, kako bi izvršio zadatak, koji su Njegov Dedo i Otac započeli, te poveo Sokolstvo da izbavi iz ropstva još i ostatak neoslobođenog dela našega naroda. Skupština prihvaćajući ovaj pozdrav kliče: Živio starešina Saveza Njegovo Visočanstvo Prestolonaslednik Petar!

Iza toga br. starešina župe pozdravlja pretstavnika bratskoga Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, te izražava svoju radost, što može kao pretstavnik Saveza pozdraviti baš br. Đuro Paunkovića, koji nam može sa svojim sokolskim radom služiti za primer, i koji do sada još nikada nije rekao, kada su bili u pitanju sokolski interesi, neću ili ne mogu. Skupština jednoglasno popraća ovaj pozdrav br. starešine župe sa poklikom: Živio brat Đuro!

Br. starešina župe konstatuje potom, da je po overenju delegata društava prisutno na današnjoj skupštini 44 društva sa 67 glasova od ukupnih 55 društava sa 79 glasova, te 27 članova uprave župe sa 27 glasova, dakle ukupno prisutno 93 glasa, prema čemu je u smislu pravilnika prisutan dovoljan broj za donasanje pravovaljanih zaključaka, a kako je skupština pravilno sazvana, to istu proglašuje otvorenom, što skupština uzima na znanje.

Br. starešina župe izveštava, da je župa brojila na početku svoga delovanja 1930. godine 16 društava sa 1800 članova, a danas broji župa 55 društava i 26 četa, dakle svega 81 sokolsku jedinicu, koje imaju ukupno 9000 sokolskih pripadnika, pa moli prisutne delegate društava, da složno i ustrajno i sa najvećom ljubavlju priuonu na još jači i bolji sokolski rad, kako bi se do sada osnovana društva i čete još jače učvrstile.

Nakon obavljene formalnosti glave overovitelja zapisnika uzima reč delegat Saveza br. Đuro Paunković, te se zahvaljuje na pozdravu i smatra za čast i zadovoljstvo, što ga je bratski Savez odredio za delegata na skupštini ove župe. Skupština ova evocira u njemu sretno uspomene iz sokolskog rada pre svetskog rata, kada se u tri plemenska Sokolstva zajednički radilo na jednom jugoslovenskom Sokolstvu, koji bi rad već onda doneo — da nije nastupio svetski rat — jedno nedeljivo jugoslovensko Sokolstvo, jer su već tada izaslanici sva tri Saveza i to srpskog, hrvatskog i slovenačkog, meseca januara 1914. na zajedničkoj konferenciji u Zagrebu zaključili, da na sletu, koji se je imao održati iste godine prvi puta nastupe sva tri navedena Saveza pod jednom jugoslovenskom zastavom.

Prikazujući markantnim rečima u glavnim crtama rad Sokolstva iz vremena pre rata pa sve do danas, želi ovaj župi, da se jača i razvija na korist i čast Sokolstva, Kralja i Otadžbine, pa pozdravlja sve prisutne bratskim pozdravom! Svi prisutni popratite ovaj pozdrav br. Paunkovića sa: Živio brat Paunković!

Župa Osijek

GLAVNA GODIŠNJA SKUPŠTINA.

Dana 1. marta 1931. održana je u Sokolskom domu u Osijeku I. redovita glavna skupština Sokolske župe Osijek, kojoj je prethodio zbor društvenih načelnika i društvenih prosvetara užupljenih društava.

Ovoj skupštini prisustvovalo je 67 društvenih delegata.

Od strane bratskog Saveza prisustvovao je skupštini kao savezni izaslanik br. Đuro Paunković, II. zamenik starešine Saveza.

Osim navedenih delegata prisutno je bilo još oko 150 članova i funkcionera.

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA

U štampi:

Jan Pelikan: *Dr. Miroslav Tyrš (biografija, 5. sveska „Sokolske knjižnice“)*;
„Putevi i ciljevi“, druga knjiga „Organizacije Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije“ (idejna strana).

U pripremi:

Dr. Miroslav Tyrš: *Sokolska gesla (6. sveska „Sokolske knjižnice“)*;
Jan Pelikan: *Žive reči Tyrševe (7. sveska „Sokolske knjižnice“)*;
Jan Křen: *Cilj sokolskih teženj (8. sveska „Sokolske knjižnice“)*.

Sokolski papir za pisma.
Javite narudžbu dopisnom kartom!

Jugoslovenska Sokolska Matica
Ljubljana, Narodni dom

časnik, 12 vojnika, 57 mornara i 336 privatnika.

Aktiva svih društava župe iznosila su Din 5,987.085, a pasiva Din 3,403.590 i 45 para, a po tomu čitava čista imovina Din 2,583.494-55. — Sokolskih domova bilo je u župi 3, dok je u gradnji 1. Sprave: 28 preča, 19 konja, 13 karika, 3 stola, 9 kozlića, 25 otkoka, 12 pružnih dasaka, 46 strunjača, 274 bučice, 8 penjala, 3 lestve, 336 čunjeva, 368 palica, 176 zastava, 122 obruča, 8 greda, 2 diskosa, 33 koplja, 9 lopta, 22 kugle, 20 stalaka, 13 bremena, 5 lanaca za penjanje, 5 ribstola, 265 vesala,

6 sekira, 10 drvenih pušaka, 1 trapez, 2 motke, 3 visoke karike i 1 čamac. Svečanih odora bilo je: 323 muških, 15 ženskih, 174 muškog naraštaja, 40 ženskog naraštaja, 210 muške dece, 150 ženske dece. Zastava je bilo: 6 društvenih, 4 naraštajske. U društvima bilo je: 1 glazba, 7 tamburaških zborova i 3 orkestra.

Kod sledeće tačke dnevnog reda primljen je predlog o godišnjem proračunu za 1931. god. u visini od Din 79.000 s dodatkom da župski porez društava ostane isti kakav je bio i u prošloj godini.

Isto tako primljen je predlog župskog TO da se u ovoj godini ne priredi nikakav župski slet, nego da se slet u Splitu prihvati kao slet i ove župe. Osim toga je primljen predlog žup. PO da se prirede okružni sletovi prema predlogu odnosnih okružnih načelnika.

Kod sledeće tačke razdeljena je među žup. društva banovinska pripomoć od Din 39.800 i to prema predlogu župe. TO za nabavu sprava, koje društva još ne poseduju, a potrebne su im.

U eventualijama prihvaćeni su ovi predlozi: 1. da se župskom starešinstvu osnuje posebni socijalni otek, poput berze rada, za uhlebljenje društvenih članova, 2. da se predloži br. Savezu da isходи od ministarstva oprost od naplate poštanskih taksa za sokolsku korespondenciju. U zadnjoj je tački dnevnog reda prihvaćen per acclamationem predlog da se upravi br. Saveza predloži za naimenovanje župске управе lista dosadašnje управе pounjena prema predlogu iznesenom na skupštini, na čelu sa starešinom br. Ivom Polićem. Pre toga je br. stare-

šina predložio na prihvati 3 telegrafska pozdrava i to Nj. Vis. prestolonasledniku Petru, br. Savezu i banu Savske banovine. Sva su ova tri telegrama s odobravanjem prihvaćena.

Iza toga je uzeo reč savezni delegat br. dr. Dragič, koji donosi pozdrave br. Saveza, hvali rad župe, koja uživa kod Saveza dobar glas tim više, jer je župa protagonist jugoslovenske nacionalne ideje na toj sokolskoj straži.

Nakon toga zaključio je predsednik skupštinu u 12.30 sati. — Ž. p.

NAJBOLJŠA KOLESA

kupite po prav ugodnih cenah edino le pri tvrdki

A. GOREC, D. Z. O. Z.
LJUBLJANA

samo v palači Ljubljanske Kreditne banke in na Gosposvetski cesti šte. 14.

Соколском друштву Бреза потребан је један капелник за пухалачку гласбу.

Рефлектанти нека се обратe на потписано друштво због поближих услова. — Место је стално. Предност имају старији капелници и они, који познају гудалачке инструменте

Гранд Хотел „Петроград“ преко пута железничке станице **БЕОГРАД**

Svaki Soko treba da ima

Sokolijadu

odličnu zbirku sokolskih i rodoljubivih pesama sa slikama za deklamovanje i pevanje radi podizanja sokolskog-viteškog duha od brata dr. Vojislava V. Rašića, Beograd, Kraljice Natalije ul. 14. Poštansko-čekovni broj 50.788. — Cena 20 dinara. — Preporučena i od „Sokolskog Glasnika“ br. 20. od 1930. godine.

»IZVOR«

veletrgovina galanterijske, nirnberške i kratke robe

SUŠAK ŠETALIŠTE KRALJA PETRA produljena Zvonimirova ul. 92

Tko oglašuje, taj napreduje!

Sukno za sokolski kroj

Pri većjih naročilih znaten popust!

A. & E. SKABERNĚ
LJUBLJANA

Za izvršitev modernih portretov ter vsakovrstnih fotografičnih slik, kakor: skupin, povečav, interjerjev itd. se priporoča

Fotografični atelje »VIKTOR«
LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 4 (nasproti Narodni tiskarni)

Ruče

dobre, uporabljavane ali sačuvane, za vježbanje sposobne, kupujemo. Cijenu i ostalo javiti Sokolskom društvu Tompojevci, Srijem.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA ŠT. 3 je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji.

Ima vlog nad 430,000.000 Din.

Za vse vloge janči Ljubljanska mestna občina z vsem svojim premoženjem in z davčno močjo.

Vloge se sprejemajo na knjižice in na tekoči račun. Naložbe proti odpovedi se obrestujejo po dogovoru kar najbolj ugodno.

Posojila se dovoljujejo na posestva, menice in vrednostne papirje čim najceneje.

Za male trgovce in obrtnike obstoja pri hranilnici kreditno društvo, za puplne naložbe pa sodni depozitni oddelek. — Za varčevanje mladine izdaja domače hranilnice, za pošiljanje denarja po pošti pa svoje položnice.

Telefon št. 2016 in 2616. Pošt. ček. račun št. 10.533.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12.30.

ČITAJ! Za gotovo, kao i na najdugoročniju otplatu dobijete:

Glasovite STAYER-WAFFENRAD bicikle. - Motocikle „PUCH“ nedostižive preciznosti, kvalitete snage, konkurentne cijene, kod glavnog zastupstva za Dalmaciju **Slavko Malešević, Kistanje.**

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše klišarno **ST-DEU** LJUBLJANA DALMATINOVA 13

Priporoča se najstarejša slovenska plesarska, ličarska, sobo- in črkoslikarska delavnica

IVAN BRICelj LJUBLJANA, Dunajska cesta 16 Strokovna izvršitev telovadnega orodja. Delo solidno, cene zmerno

Preporučamo knjigu

VEKOSLAV BUČAR:

KOD LUŽIČKIH SRBA

CENA 10 DIN

JUGOSLOV. SOK. MATICA LJUBLJANA, NARODNI DOM

Telefon šte. 2312 Račun pošt. hran. 10.761

UČITELJSKA TISKARNA LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA

JE NAJMODERNEJE UREJENA IN IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH

Tiska šolske, mladinske, leposlovnne in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarbnem ali večbarbnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste. Ukusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov

LASTNA TVORNICA ŠOLSКИH ZVEZKOV

Izšla je v naši založbi druga izdaja s 52 podobama knjige

PRVA POMOĆ

Spisal dr. Mavricij Rus, mestni fizik in šef-zdravnik rešilne postaje v Ljubljani.

Cena: kartoniran izvod 26 Din, polplatno 32 Din

Priporočamo vsem sokolskim društvom zlasti za prednjaške tečaje

UČITELJSKA TISKARNA LJUBLJANA

Tvornica gimnastičnega in sportnega orodja

J. Oražem

Dobavitelj Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Ribnica, Dolenjsko

Izdeluje vse vrste sokolskega telovadnega orodja, opreme za društvene in šolske telovadnice, sportne potrebšćine za lahko atletiko, orodje za letna telovadišća, kopalnišća in vrtove, gugalnice, orodje za deco itd. Prvovrstna in elegantna izdelava, solidna postrežba, zmerne cene. — Ilustrirani cenik brezplačno.

USTANOVLJENA 1881.

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREBŠĆIN

Branko Palčić Zagreb, Kraljice Marije 6

Dobavitelj Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Naslov za brzojavke: „Trikotaža“ Zagreb * Telefon interurban šte. 26-77

Izvršujem vse vrste sokolskih potrebšćin za javni in zletni nastop vseh oddelkov našega članstva in to točno po predpisih Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Slike v originalnih barvah predpisanih krojev se nahajajo v knjigi „Organizacija Saveza SKJ“. Zahtevajte cenike in prospekte — Cene jako zmerne. — Za točno in solidno izdelavo jamčim.

Sokolska knjižnica

počela je izlaziti u nakladi Jugoslovenske Sokolske Matice u Ljubljani

- I. sveska: E. Gangl, O sokolski ideji.
- II. „ Ing. Lado Bevc: Sokolsko prosvetno delo.
- III. „ Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatok, smer i cilj.
- IV. „ Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Oražem.

Svaka knjižica stoji 3 Din

Također dobiju se krasne slike u veličini 67x50 cm: **Dr. Miroslav Tyrš, Jindrich Fügner, T. G. Masaryk**

Cena svakoj slici 30 Din

Jugoslovenska Sokolska Matica u Ljubljani, Narodni dom